

بررسی عوامل موثر بر موفقیت مراکز فناوری اطلاعات و ارتباطات روستایی

سید مصطفی زارعی^{۱*}، محمد بادیار^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه روستایی، دانشگاه زنجان

^۲ استادیار گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی، دانشگاه زنجان

smzareei@yahoo.com

امروزه اثرات مفید فناوری اطلاعات و ارتباطات بر کیفیت زندگی و اقتصاد روستایی بطور گسترده‌ای شناخته شده است. فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) از جمله اساسی‌ترین استراتژی‌های ملی و بین‌المللی جهت دستیابی به توسعه اقتصادی-اجتماعی از طریق حمایت از کاهش فقر، افزایش بهره‌وری کسب و کار، تسریع رشد اقتصادی می‌باشد. مناطق روستایی همواره به عنوان مناطقی با فقر اطلاعاتی مورد نظر می‌باشند و مهیا نمودن اطلاعات برای این جامعه یک عامل اساسی برای آغاز توسعه روستایی است. قدرت دانش برای توسعه با بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات بطور فزاینده‌ای از طریق بهبود دسترسی، از بین بردن موانع تبادل دانش و اطلاعات و همچنین تسهیل مدیریت دانش افزایش می‌یابد. مراکز فناوری اطلاعات و ارتباطات روستایی یک فضای عمومی برای فراهم آوردن طیف وسیعی از خدمات اطلاعاتی و ارتباطی مانند دسترسی به اینترنت، کامپیوتر و نرم‌افزار، بکارگیری تجارت الکترونیک و سایر خدمات عمومی اطلاعاتی می‌باشد. دولت‌ها و شرکایشان به منظور توانمندسازی جوامع روستایی پروژه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات روستایی را به اجرا گذاشته‌اند که بسیاری از این تجارب تنها در برخی از قسمت‌ها موفق بوده و فقط تعداد محدودی از آنها در دستیابی به اهداف توسعه پایدار بوده‌اند. بنابراین این مطالعه با هدف بررسی عوامل موثر بر موفقیت مراکز فناوری اطلاعات و ارتباطات روستایی با استفاده از بررسی اسنادی انجام شده است. نتایج نشان می‌دهد که موفقیت مراکز اطلاعات و ارتباطات روستایی مبتنی بر پنج عامل می‌باشد که عبارتند از: عوامل فردی (مشمول بر سطح نوآوری، مهارت کامپیوتر، سطح سواد)، ویژگی‌های مرکز (مشمول بر زیر ساخت‌ها، امکانات و تجهیزات، تنوع و کیفیت خدمات)، عوامل مدیریتی (مشمول بر مهارت‌های ارتباطی، اجتماعی و فنی مدیریت و پرسنل مرکز)، عوامل زمینه‌ای و بستر (مشمول بر شرایط اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی) و ویژگی‌های اطلاعاتی (مشمول بر مفید و قابل استفاده بودن اطلاعات مهیا شده) می‌باشد.

واژه های کلیدی: فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)، مرکز، توسعه روستایی، موفقیت